

Het groene venster

ing. P. van Maldegem
ing. J. Flikweert

Agrarisch Telematica Centrum (ATC-netwerk)
(voorheen werkzaam bij SIVAK)
Agro Business Park 58
6708 PW Wageningen
telefoon 08370-79658
telefax 08370-21722

Referaat

Teneinde het voor de gebruikers gemakkelijker te maken in het woud van netwerkdiensten is het 'Groene Venster' ontwikkeld. Het 'Groene Venster' maakt het voor de gebruiker mogelijk op eenvoudige wijze van alle diensten binnen Agrinet gebruik te maken.

Trefwoorden: netwerk, informatie-dienst, groene venster.

Inleiding

Medio 1986 zijn de voorbereidingen begonnen van de videotex-projecten VITAK, VeeNET en CANON. Deze videotex-projecten zijn in 1989 samen gaan werken onder de naam AgriNET. Alhoewel de oorspronkelijke initiatiefnemers, te weten SIVAK, Taurus en CANON VOF nog steeds de verantwoordelijkheid hebben voor het eigen project, wordt in 1992 de samenwerking op de werkvloer al ver gaand doorgevoerd. De naam AgriNET wordt dan ook steeds frequenter en steeds bindender gekoppeld aan de activiteiten die oorspronkelijk onder de namen VITAK, VeeNET en CANON werden uitgevoerd.

De activiteiten van AgriNET richten zich sterk op het aanbieden en coördineren van videotex-activiteiten aan de agrarische sector. De gebruikers van AgriNET beschikken over het PC-programma 'het Groene Venster', waarmee op een eenvoudige

wijze van de diensten binnen AgriNET gebruik gemaakt kan worden.

De aanleiding

Medio 1988 werd binnen VITAK de conclusie getrokken dat met het toenemen van het aantal diensten en het aantal gebruikers ook het gebruik van de helpdesk drastisch toenam. Veelal kwamen de vragen op het zelfde neer. Gebruikers raakten onvoldoende bekwaam in het gebruik van de videotex-diensten.

Deze situatie werd niet alleen veroorzaakt door het niet of nauwelijks lezen van de handleiding. Vooral ook het gebrek aan tijd, interesse in automatisering en het beperkte gebruik maken dat de gebruiker weinig routine aan leert. Binnen VITAK werd besloten om deze problemen software-matig op te lossen. Omdat reeds vanaf 1987 het advies is uitgegaan voor een standaard communicatieprogramma (Su-

pertel). Dit communicatieprogramma kent een scripttaal, hierdoor is het mogelijk allerlei communicatie-activiteiten batch-gewijs aan te sturen. Dit betekent dat veel gebruikershandelingen geautomatiseerd kunnen worden.

Medio 1989 ziet 'VITAK-MENU' het licht. VITAK-MENU is de voorloper van het huidige programma het Groene Venster. Dit menuprogramma is een schil rondom het programma Supertel en biedt de gebruiker veel extra functionaliteit.

De functionaliteit

Zoals gezegd is het Groene Venster een menuschil rondom het communicatieprogramma Supertel. Enerzijds is de functionaliteit van het Groene Venster gericht op het vereenvoudigen van de gebruikershandelingen. Anderzijds voegt het programma functionaliteit toe aan de online-diensten. In de onderstaande tabel is een

Tabel 1

■ Automatisch nieuws en post	
- selecteren	op basis van vastgestelde voorkeur
- ophalen	volledig automatisch
- printen	naar wens automatisch
■ Nieuws en post raadplegen	offline, m.b.v. eigen presentatie-programma
■ Videotex-berichten versturen	
- typen	offline, geen telefoonverbinding meer nodig
- verzendlijsten	offline selectie
- kortere sessies	dankzij volledig automatische transmissie
■ Filetransfer/EDI	geen beperkingen, geïntegreerd binnen videotex
■ Index met organisaties	offline selectie

deel van de functionaliteit van het programma in grote lijnen weergegeven.

De toegevoegde waarde van veel functies komt direct voort uit het automatiseren van de handelingen van de gebruiker. Dit betekent dat de drempel voor de gebruiker verlaagd wordt. Begin 1992 komt de functionaliteit van Datapost binnen het Groene venster beschikbaar. Datapost maakt het mogelijk om vice-versa filetransfer toe te passen binnen een videotex-omgeving. Hierbij stelt Datapost geen beperkingen aan de inhoud van de files, dit betekent dat zowel ascii- als binaire- en EDI-bestanden uitgewisseld kunnen worden. Tot dan toe kende men binnen videotex-omgevingen uitsluitende de mogelijkheid om bestanden binnen te halen.

Het Groene Venster laat de videotex-gebruiker kennis maken met datacommunicatie waarbij online-interactie een minder belangrijke rol speelt. Het offline voorbereiden of verwerken van sessies die volledig automatisch verlopen, maken dat de afstand tussen de videotex-gebruiker en de gebruiker van een E-mail systeem geringer wordt. Voor de huidige gebruiker van het Groene Venster is het een relatief kleine stap om van de videotex-techniek af te stappen en volledig over te gaan op filetransfer. Dat deze stap in de komende jaren genomen gaat worden is niet onwaarschijnlijk.

De structuur van het programma

Bij de opbouw van het programma is rekening gehouden met de werkwijze van de videotex-gebruiker. Vooral voor de bestaande gebruikers van AgriNET was het belangrijk dat iedere activiteit helder en begrijpbaar moest zijn. Voorkomen moest worden dat de AgriNET-gebruiker een wantrouwen ging koesteren voor het Groene Venster. Om deze reden zijn ook veel routines, die het programma verricht, zichtbaar gemaakt. Iets waar nieuwe gebruikers overigens geen behoefte aan hebben.

Het hoofdprogramma van het Groene Venster is een menuprogramma. Dit menupro-

gramma kenmerkt zich niet alleen door de naamgeving maar vooral ook door de niet-wijzigbare vorm. Dat wil zeggen de eindgebruiker kan niet zelf bepalen welke functies er met het Groene Venster opgestart kunnen worden. Uitsluitend de Helpdesk van AgriNET, of een overkoepelende organisatie indien het een specifieke doelgroep betreft, bepaalt de inhoud van het menu. Dankzij deze aanpak werkt het programma overal hetzelfde en is op een eenvoudige en snelle wijze telefonische ondersteuning te geven.

Naast het hoofdprogramma zijn er nog een tweetal programmaniveaus binnen het Groene Venster. Dit betreft enerzijds de programma's t.b.v. de communicatie, de selectie van organisatie en het presenteren van videotex- en grafische beelden. Anderzijds betreft het zogenaamde koppelprogramma's.

De modulaire opzet van het Groene Venster heeft o.a. als voordeel dat:

- het geheel op een eenvoudige snelle manier te realiseren was. Het budget van VITAK was aanleiding om het programma in huis te bouwen, dit betekende korte communicatielijnen.
- door de koppelprogramma's is het mogelijk voor meerdere keuze uit het hoofdprogramma een combinatie van programma's op te starten. Dit was mogelijk zonder daarvoor de betreffende programma's aan te laten passen.
- door het gebruik van koppelprogramma's bleek het mogelijk om op een snelle en doeltreffende wijze voor in-

formatieveranciers en probleemgevallen en een aanpassing te realiseren.

- bij een update van een onderdeel niet het gehele programma verstuurd behoefde te worden, maar volstaan kon worden met het aanbieden van de betreffende modules binnen het systeem.

Zoals uit bovenstaande is af te leiden is gekozen voor een batchgewijze werkwijze.

Programmataal

Het hoofdprogramma en de door SIVAK-ontwikkelde applicaties zijn vrijwel allemaal geschreven in Turbo Pascal. De keuze voor Turbo Pascal is meer ingegeven door de programmeerervaring van de betrokkenen dan door het verschil in functionaliteit t.o.v. bijvoorbeeld de taal C. De bekendheid van de betrokkenen met Pascal gaf de doorslag. Ook het aansturen van het programma Supertel is gebaseerd op een batch-proces.

Supertel beschikt over een scripttaal. Dit betekent dat het programma met een parameter op te starten is en volledig automatisch tal van opdrachten uit kan voeren. De applicaties binnen het Groene Venster maken hier veelvuldig gebruik van. Veel van de benodigde scriptfiles worden, afhankelijk van de instellingen, vlak voor het opstarten van Supertel door het Groene Venster gegenereerd. Alhoewel Supertel al langer over een scripttaal beschikt, is de functionaliteit van het Groene Venster gebaseerd op de scripttaal van de Supertel versie 3.11 en hoger.

Opzet van het Netwerk Landbouwkundige Informatie

drs B.F.M. Leemreize

PUDOC
Bibliotheek Landbouwniversiteit Wageningen
Postbus 4, 6700AA Wageningen
Telefoon 06370 - 84440

Referaat

AGRALIN is het AGRARisch Literatuur Informatiesysteem Nederland. Dit systeem bestaat uit een centraal informatiesysteem, opgesteld in het Jan-Kopshuis in Wageningen, dat via verschillende soorten datacommunicatiemiddelen in verbinding staat met een zo'n zeventig bibliotheken en documentatiecentra in Nederland, die deelnemen aan het NLI, het Netwerk Landbouwkundige Informatie. De Bibliotheek van de Landbouwniversiteit en Pudoc-DLO, samen gehuisvest in het Jan-Kopshuis, zijn verantwoordelijk voor het beheer van AGRALIN. De afdeling Automatisering van het Jan-Kopshuis is een gezamenlijke afdeling van beide organisaties en is o.a. verantwoordelijk voor de technische ondersteuning van AGRALIN.

Trefwoorden: Netwerkdiensten

Ontstaan van AGRALIN

Het netwerk is tot stand gekomen doordat er sprake was van een gezamenlijk doel en een gezamenlijk belang van de deelnemers aan het netwerk en hun gebruikers. Het gezamenlijke doel van de deelnemende bibliotheken is het verschaffen van wetenschappelijke informatie over in de wereld aanwezige landbouwkundige literatuur en het zo snel mogelijk kunnen beschikken over die literatuur.

Aan de taken van de bibliotheken ligt uiteraard een dieper doel ten grondslag, namelijk te voldoen aan de behoefte van het landbouwkundig onderzoek, het landbouwkundig onderwijs en de landbouwvoorlichting om op de hoogte te zijn en te blijven van ontwikkelingen op hun vakgebied.

Het gezamenlijk belang van de deelnemende bibliotheken en hun gebruikers is het zo efficiënt mogelijk bereiken van hun doel door middel van gezamenlijke inzet van mensen, middelen en kennis.

Gescheiden ontwikkelingen in samenhang

Om aan de verweven doelen van bibliotheken en hun gebruikers tegemoet te komen, hebben binnen landbouw twee parallel lopende ontwikkelingen plaats gehad. Enerzijds is een systeem gebouwd om de informatie over de gehele in Nederland aanwezige landbouwkundige literatuur te verzamelen in één bibliografische database, anderzijds kunnen landbouwweten-

schappers beschikken over een (binnen landbouw) standaard databasepakket t.b.v. persoonlijke documentatie-systemen. Het centrale systeem met bijbehorende infrastructuur is AGRALIN. Het standaard pakket is Cardbox-plus en wordt geleverd in combinatie met een standaard database structuur voor 'landbouwliteratuurinformatie'. In de informatiebehoefte van de klant wordt op geavanceerde manier voorzien door via geautomatiseerde processen relevante informatie over Nederlandse en buitenlandse landbouwliteratuur op het bureau van de klant te brengen. Dit gebeurt op een standaard wijze en toegesneden op de specifieke behoefte van de klant.

Software-implementatie van AGRALIN

Voorbijgaand aan de historische achtergrond van AGRALIN, kan gesteld worden dat in Wageningen momenteel een geïntegreerd bibliotheek-, documentatie- en literatuurinformatiesysteem gebruikt wordt, dat alle voor de deelnemers belangrijke functies bevat. De hiervoor in eigen beheer ontwikkelde software heet ISOBAS. Het kan draaien op elk type uit de HP3000 serie van Hewlett-Packard en is ontwikkeld met behulp van het 'database management and retrieval system' MINISIS en de programmeertaal C.

MINISIS

MINISIS is uitermate geschikt voor het opbouwen, onderhouden en raadplegen van tekstmatige databases en was derhal-

Figuur 1 - Programmastructuur

